

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20214 - Història del Món Actual / 42
Titulació	Doble titulació: grau d'Economia i grau de Turisme (Pla 2015) - Cinquè curs Grau de Turisme - Quart curs Doble titulació: grau d'Administració d'Empreses i grau de Turisme - Cinquè curs Grau d'Història - Segon curs Grau d'Economia - Tercer curs Grau de Geografia (Pla 2009) - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Pere Salas Vives pere.salas@uib.es	17:00	18:00	Dimecres	17/02/2020	04/06/2020	Despatx AC 09

Contextualització

L'assignatura "Història del Món Actual" se centra en l'estudi de la història universal, des de la Segona Guerra Mundial fins a l'actualitat. Per això es presentarà a l'alumnat els coneixements i les eines bàsiques per poder analitzar i comprendre aquest període i, sobretot, el temps present. S'ha de remarcar que, tot i el seu caràcter global, es ponderarà l'anàlisi d'aquells temes considerats essencials per a la comprensió dels principals debats històrics, polítics i socials dominants actualment.

L'assignatura gaudirà d'un marcat caràcter teòric i pràctic, de tal forma que l'alumnat pugui arribar a assolir els objectius essencials de l'assignatura per diversos mitjans. Per una part, gràcies a l'exposició de continguts per part del professor, però també per la realització de treballs de caràcter bibliogràfic o comentaris de textos o material audiovisual i la seva exposició a classe, de forma que la metodologia i els coneixements assolits en cada un d'ells pels seus autors, puguin ser compartits per tota la classe. Per últim, també s'ha de remarcar la realització de debats sobre les matèries a tractar entre l'alumnat i el professor.

El programa es vertebrarà seguint un eix cronològic, seguint els principals esdeveniments polítics, així com els trets socials i econòmics que han caracteritzat cada etapa del període estudiat. Per altra part, serà important el tractament que es donarà a les fonts audiovisuals, com un mitjà més per bastir el discurs històric

Requisits

Guia docent

Competències

Específiques

- * CE-3: Dominar les tècniques bàsiques per elaborar treballs d'iniciació a la recerca, adequats al nivell de grau, de cada període històric.
- * CE-12: Valorar de forma crítica les diferents realitats socials actuals i del passat a partir de la consciència de la pluriculturalitat, del desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, de la igualtat entre dones i homes, de la solidaritat, protecció del medi ambient i de la cultura de la pau

Genèriques

- * CB-3: Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants dins l'àrea de la Història, per a emetre judicis que incloguin una reflexió sobre els temes rellevants de caràcter social, científic i ètic
- * CB-4: Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions de l'àmbit de la història a un públic ja sigui especialitzat com no especialitzat
- * CG-2: Comprendre, utilitzar i ser capaç d'explicar el llenguatge propi de la Història, així com l'específic de cada un dels grans períodes en què es divideix
- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

A. ASPECTES CONCEPTUALS I METODOLÒGICS

- A-1. Definició i presentació de continguts
- A-2. Debats sobre la delimitació d'espai i temps: Història Contemporània, Història del present i Història Actual
- A-3. Fonts per a l'estudi del Món actual

B. LA GUERRA FREDA I LA POLÍTICA DE BLOCS

- B-1. Postguerra i els inicis de la Guerra Freda
- B-2. Política de Blocs: Tensió i distensió
- B-3. De l'expansió econòmica a la crisi de 1973
- B-4. Democràcia liberal i Socialisme Real
- B-5. Aspectes poblacionals
- B-6. Moviments socials
- B-7. Descolonització

Guia docent

B-8. Final de la distensió i "Segona Guerra Freda"

B-9. Colapso del comunisme i final de la URSS

C. EL TEMPS PRESENT I EL NOU ORDE MUNDIAL

C-1. Final de la guerra freda i nou orde mundial

C-2. Globalització i temps present

C-3. Creixement econòmic i crisi

C-4. De la Comunitat Econòmica Europea a la Unió Europea

C-5. Població: entre el creixement i l'envelliment

C-6. Els nous reptes d'un món global

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Continguts teòrics	Grup gran (G)	Les classes teòriques tenen com a principal objectiu oferir els trets bàsics dels continguts teòrics i metodològics de l'assignatura. Formalment, l'exposició del professor es complementarà amb suports audiovisuals i, si escau, amb l'exposició de treballs finalitzats o en curs per part dels alumnes	45
Seminaris i tallers	Seminaris	Grup mitjà (M)	Es tracta de seminaris monogràfics sobre temes considerats rellevants per a l'assignatura i que es considera que els alumnes han de treballar de forma específica, en el vessant teòric i pràctic. En concret, es realitzaran comentaris de textos, taules, gràfics i imatges relatius a l'assignatura, que es consideren rellevants per aprofundir en la mateixa i donar visions alternatives a les exposades en les classes teòriques. Serà important fomentar la participació dels alumnes en els debats que es generin a classe.	12
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Prova escrita en què s'hauran de demostrar els coneixements teòrics adquirits durant tot el curs al llarg de les diverses modalitats presencials	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Participació a Jornades i Activitats de l'Àrea d'Història Contemporània	Complementar els continguts de les classes teòriques mitjançant l'aprenentatge de tècniques i continguts afins, especialment de caràcter pràctic. Concretament es valorarà la participació en - Jornades de Història Contemporània a celebrar el mes d'abril - Altres jornades o cicles de cinema relacionades amb l'Àrea d'Història Contemporània que es celebrin durant el segon quadrimestre	5
Estudi i treball autònom individual	Preparació examen	Estudi dels continguts teòrics i preparació de la prova final	45
Estudi i treball autònom individual	Recensions i participació al Campus Extens	Complementar els continguts de les classes teòriques mitjançant la lectura i anàlisi d'articles acadèmics i/o textos elegits pel professor relatius als continguts teòrics de l'assignatura. Aquestes lectures es comentaran amb el professor mitjançant el Campus Extens	5
Estudi i treball autònom individual	Preparació seminaris	Lectura i preparació dels textos per als seminaris	5
Estudi i treball autònom en grup	Treball de curs	Desenvolupar un estudi de caràcter monogràfic relacionat amb un tema específic de l'assignatura.	30

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

S'establiran dos itineraris, l'A i el B. L'itinerari A és l'habitual pels alumnes, excepte per aquells que tinguin els requisits per optar a l'itinerari B, sempre i quan tinguin les autoritzacions oportunes. La diferència fonamental és que en el B no s'avaluarà l'assistència a classe, la qual es substituirà per una sèrie de treballs pràctics no presencials

El procediment d'avaluació d'aquesta assignatura combina els procediments presencials amb els no presencials.

És obligatori assolir un mínim de puntuació (4,5 sobre 10) en els examens i en el treball de curs

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Continguts teòrics

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació ()
Descripció	Les classes teòriques tenen com a principal objectiu oferir els trets bàsics dels continguts teòrics i metodològics de l'assignatura. Formalment, l'exposició del professor es complementarà amb suports audiovisuals i, si escau, amb l'exposició de treballs finalitzats o en curs per part dels alumnes

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: % per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: % per a l'itinerari B

Seminaris

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Es tracta de seminaris monogràfics sobre temes considerats rellevants per a l'assignatura i que es considera que els alumnes han de treballar de forma específica, en el vessant teòric i pràctic. En concret, es realitzaran comentaris de textos, taules, gràfics i imatges relatius a l'assignatura, que es consideren rellevants per aprofundir en la mateixa i donar visions alternatives a les exposades en les classes teòriques. Serà important fomentar la participació dels alumnes en els debats que es generin a classe.

Críteris d'avaluació Realització de lectures prèvies, demostrar capacitat d'interrelacionar coneixements, capacitat crítica i de debat

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova escrita en què s'hauran de demostrar els coneixements teòrics adquirits durant tot el curs al llarg de les diverses modalitats presencials
Críteris d'avaluació	Prova escrita sobre la matèria de l'assignatura, tant l'exposada a les classes teòriques com en els seminaris. La prova constarà de preguntes per a desenvolupar, comentaris de text i/o d'imatges.

Percentatge de la qualificació final: 45% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 4.5

Percentatge de la qualificació final: 45% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 4.5

Participació a Jornades i Activitats de l'Àrea d'Història Contemporània

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Complementar els continguts de les classes teòriques mitjançant l'aprenentatge de tècniques i continguts afins, especialment de caràcter pràctic. Concretament es valorarà la participació en - Jornades de Història Contemporània a celebrar el mes d'abril - Altres jornades o cicles de cinema relacionades amb l'Àrea d'Història Contemporània que es celebrin durant el segon quadrimestre
Críteris d'avaluació	Demostrar la comprensió i la capacitat d'anàlisi de l'activitat realitzada

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

Guia docent

Recensions i participació al Campus Extens

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Complementar els continguts de les classes teòriques mitjançant la lectura i anàlisis d'articles acadèmics i/o textos elegits pel professor relatius als continguts teòrics de l'assignatura. Aquestes lectures es comentaran amb el professor mitjançant el Campus Extens
Criteris d'avaluació	Demostrar l'assoliment de continguts equivalents i/o complementaris als assolits durant les classes teòriques

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari B

Treball de curs

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Desenvolupar un estudi de caràcter monogràfic relacionat amb un tema específic de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Assoliment de coneixements específics, utilització de bibliografia adequada, interacció amb els coneixements teòrics i pràctics de l'assignatura

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 4.5

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 4.5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- ARÓSTEGUI, J. (2004): *La historia vivida. Sobre la historia del presente*. Madrid, Alianza.
- AVILÉS, J., PARDO, R. i SEPÚLVEDA, I. (2014): *Las claves del mundo actual. Una historia global desde 1989*, Madrid, Síntesis.
- FONTANA, J. (2011): *Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945*, Barcelona, Pasado & Presente.
- GADDIS, J. L. (2005): *La guerra fría*, Barcelona, RBA.
- HOBSBAWM, E. J. (2001): *Historia del siglo XX: 1914-1991*, Barcelona, Crítica.
- JUDT, T. (2006): *Postguerra. Una historia de Europa desde 1945*, Madrid, Taurus.
- NÚÑEZ SEIXAS, X. M. (2015): *Las utopías pendientes. Una breve historia del mundo desde 1945*, Barcelona.
- PAREDES, J. (Ed.) (2004): *Historia del mundo contemporáneo (s. XIX - XX)*. Barcelona. Ariel.
- VEIGA, F. (2008): *El desequilibrio como orden: una historia de la posguerra fría, 1990-2008*. Madrid, Alianza.
- VEIGA, F., E. UCELAY-DA CAL, et al. (1997): *La paz simulada. Una historia de la Guerra Fría, 1941-1991*, Madrid, Alianza.
- WESTAD, Odd Arne (2018): *La Guerra Fría. Una historia mundial*, Barcelona, Galaxia Gutenberg.
- ZUBOK, V. (2008): *Un imperio fallido. La Unión Soviética durante la Guerra Fría*, Barcelona, Crítica.

Bibliografia complementària

- ACEMOGLU, D. i ROBINSON, J. A. (2012): *Por qué fracasan los países. Los orígenes del poder, la prosperidad y la pobreza*, Barcelona, Deusto.

Guia docent

- CULLA CLARA, J. B. (2004): *Israel, el somni i la tragèdia. Del sionisme al conflicte de Palestina*, Barcelona, La Campana.
- ELEY, G. (2003): *Un mundo que ganar. Historia de la izquierda en Europa, 1850-2000*, Barcelona, Crítica.
- FISK, R. (2006): *La gran guerra per la civilització. La conquesta de l'Orient Mitjà*, Barcelona, RBA - La Magrana.
- FRIEDEN, J. A. (2007): *Capitalismo global: El trasfondo económico de la historia del siglo XX*, Barcelona, Crítica.
- JUDT, T. (2008): *Sobre el olvidado siglo XX*, Madrid, Taurus.
- JUDT, T. (2012): *Pensar el segle XX*, Barcelona, Magrana, La.
- LOWE, K. (2012): *Continente salvaje. Europa después de la Segunda Guerra Mundial*, Barcelona, Galaxia Gutenberg.
- MANN, M. (2009): *El lado oscuro de la democracia*, València, Universitat de València.
- MARTÍNEZ RUEDA, F. (2006): *Materiales para la historia del mundo actual (I-II)*, Madrid, Istmo.
- MEREDITH, M. (2010): *África. Historia de 50 años de independencia*, Barcelona, Intermón Oxfam.
- PEREIRA, J. C., Ed. (2001): *Historia de las relaciones internacionales contemporáneas*, Barcelona, Ariel.
- REMNICK, D. (2011): *La tumba de Lenin*, Barcelona, Debate.
- SEGURA MAS, A. (2004): *Senyors i vassalls del segle XXI. Una explicació fonamental i clara dels conflictes internacionals*. Barcelona, La Campana.
- SERRA BUSQUETS, S., Ed. (2003): *Autogovern i democràcia a la Mediterrània occidental en el segle XX*. Eivissa, Res Publica Edicions.
- PRASHAD, V. (2012): *Las naciones oscuras. Una historia del Tercer Mundo*, Badalona, Península.
- STIGLITZ, J. E. (2006): *Cómo hacer que funcione la globalización*, Madrid, Taurus.
- TARROW, S. (2004): *El poder en movimiento*. Madrid, Alianza.
- TILLY, C. i WOOD, L. J. (2010): *Los movimientos sociales, 1768-2008. Desde sus orígenes a Facebook*, Badalona, Crítica.
- VINEN, R. (2002): *Europa en fragmentos. Historia del viejo continente en el siglo XX*, Barcelona, 2002

Altres recursos

- Ministerio de Cultura. PARES. Portal de Archivos Españoles. www.mcu.es
- Naciones Unidas: <http://www.un.org>
- Unión Europea: <http://www.europa.eu>
- Fondo Monetario Internacional: <http://www.imf.org>
- The Avalon Project: 20th Century Documents: <http://www.yale.edu/lawweb/avalon/20th.htm>
- Revistas digitales: Arts and Humanities
- Veiga: un bolg